

Sprawozdanie
z działalności
Centrum Dialogu
im. Juliusza
Mieroszewskiego
w 2025 r.

Centrum
Mieroszewskiego



Celem działalności Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego jest inicjowanie, wspieranie i podejmowanie działań na rzecz dialogu oraz porozumienia w stosunkach Polaków z narodami Europy Wschodniej, w szczególności z Ukraińcami, Białorusinami, Gruzinami, Mołdawianami i Rosjanami.



Ustawowe zadania Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego obejmują:

- 1) prowadzenie badań naukowych;
- 2) prowadzenie działalności wydawniczej;
- 3) upowszechnianie w Polsce i poza jej granicami wiedzy o sytuacji politycznej, historii, kulturze i dziedzictwie narodów Europy Środkowej i Wschodniej;
- 4) prowadzenie i wspieranie działalności edukacyjnej;
- 5) zwalczanie stereotypów;
- 6) przeciwdziałanie dezinformacji;
- 7) organizowanie konferencji, seminariów, wykładów oraz debat publicznych;
- 8) dofinansowywanie przedsięwzięć podejmowanych na rzecz dialogu i porozumienia w stosunkach Polaków z narodami Europy Wschodniej, w szczególności z Ukraińcami, Białorusinami, Gruzinami, Mołdawianami i Rosjanami;
- 9) prowadzenie programów stypendialnych;
- 10) utrzymywanie kontaktów z ośrodkami akademickimi, eksperckimi, naukowymi, kulturalnymi i politycznymi.

Zadanie 1: ⁴
prowadzenie badań naukowych

Zadanie 2: ¹¹
prowadzenie działalności
wydawniczej

Zadanie 3: ¹³
upowszechnianie w Polsce
i poza jej granicami wiedzy
o sytuacji politycznej, historii,
kulturze i dziedzictwie narodów
Europy Środkowej i Wschodniej,
prowadzenie i wspieranie
działalności edukacyjnej,
zwalczanie stereotypów,
przeciwdziałanie dezinformacji

Zadanie 4: ¹⁶
wizyty studyjne

Zadanie 5: ²¹
Ogólnopolski
Konkurs Historyczny

Zadanie 6: ²²
media Centrum
Mieroszewskiego

Zadanie 7: ²⁶
wydarzenia kulturalne

Zadanie 8: ³⁰
konferencje,
seminaria, debaty

Zadanie 9: ³⁷
strategia komunikacyjna
Centrum

Zadanie 10: ³⁹
Otwarty Konkurs

Zadanie 11: ⁴¹
programy stypendialne

Zadanie 12: ⁴³
utrzymywanie kontaktów
z ośrodkami akademickimi,
eksperckimi, naukowymi,
kulturalnymi i politycznymi

2025 r.

Zadanie 1: prowadzenie badań naukowych

Projekty badawcze

1. „Polsko-ukraiński dialog intelektualny w latach 1831–1918”,
kierownik projektu:
dr hab. Hennadij Korolow,
wsparcie: dr Łukasz Adamski

Projekt ma dwa cele – przygotowanie edycji źródeł składającej się z najbardziej oryginalnych tekstów naukowych i publicystycznych dotyczących rozwoju polsko-ukraińskiego dialogu intelektualnego w latach 1831–1918 oraz przygotowanie gruntownego słownika pojęć polsko-ukraińskiego dialogu intelektualnego w latach 1831–1918. Idea przeprowadzenia takich badań wynika z przeświadczenia, że rozbieżności interpretacyjne dotyczące przeszłości oraz sposobów jej badania, powstałe w okresie krystalizowania się nowoczesnej polskiej i ukraińskiej tożsamości narodowej, po dziś dzień oddziałują na percepcję wzajemną obu narodów oraz istotnie utrudniają prowadzenie efektywnego dialogu historycznego w odniesieniu do dziejów XX wieku.

W okresie sprawozdawczym opracowano zasady edycji źródeł, zakończono przepisywanie tekstów źródłowych, opatrzone je komentarzem, a także przetłumaczono część z nich na język polski. Trwały prace nad napisaniem wstępu naukowego oraz weryfikacją tłumaczenia. W drugiej połowie 2026 przewidziane jest złożenie antologii do druku.

2. „Słownik Pojęć Polsko-Ukraińskiego Dyskursu Historycznego”,
kierownik projektu: dr hab. Hennadij Korolow

Celem prac, których zwieńczeniem będzie opublikowanie fundamentalnego „Słownika Pojęć Polsko-Ukraińskiego Dyskursu Historycznego”, jest zidentyfikowanie, a następnie analiza konceptualna podstawowych pojęć rozumianych inaczej przez polskich i ukraińskich historyków. Będzie to próba przeanalizowania znaczeń, skojarzeń i konotacji pojęć używanych w dyskursie historycznym obu narodów. W okresie sprawozdawczym odbywały się regularne seminaria zespołu badawczego, złożonego z naukowców z Polski, Ukrainy, Kanady i Austrii. 5 czerwca br. w ramach projektu zorganizowano w Warszawie międzynarodową konferencję pt. „Ewolucja pojęć w polsko-ukraińskim dialogu intelektualnym (1831–1918)”. Historycy uczestniczący w projekcie nadsyłają teksty naukowe, które są, zgodnie z harmonogramem prac, sukcesywnie przekazywane do tłumaczenia oraz poddawane bieżącemu procesowi recenzji.

3. „„Operacja polska” NKWD 1937–1938. Ofiary, dokumenty”, kierownicy projektu:
dr Sławomir Dębski, dr Maciej Wyrwa

Celem projektu jest udokumentowanie, w sposób możliwie pełny i wszechstronny, „operacji polskiej” NKWD – jednej z największych zbrodni o charakterze ludobójstwa w dwudziestowiecznej Europie. Pozyskane w wyniku kwerend archiwalnych dokumenty są sukcesywnie opracowywane i publikowane w serii „Operacja polska” NKWD 1937–1938 w dokumentach. W okresie sprawozdawczym ukazały się drukiem następujące publikacje:

- *W cieniu „operacji polskiej”. Represje na sowieckiej Ukrainie 1937–1938 w dokumentach*, t. I Ofiary, red. J. Prymaczenko, Ł. Adamski;
- „Operacja polska” NKWD 1937–1938. *Przywracanie pamięci o zbrodni*, red. P. Libera, M. Wyrwa;
- *Анатомия преступления. «Польская операция» НКВД в документах*, red S. Prudowski, M. Wyrwa.

W 2025 r. kontynuowano prace nad tomami: „Anatomia zbrodni. „Operacja polska” NKWD 1937–1938. Dokumenty” oraz „Władze polskie wobec Wielkiego Terroru i „operacji polskiej” NKWD 1937–1938. Dokumenty”. Równolegle prowadzono dwujęzyczną bazę „Ofiary antypolskiego terroru w ZSRR 1934–1938” www.ofiaryterroru.pl oraz realizowano działania popularyzujące wiedzę o tzw. operacji polskiej NKWD za pośrednictwem portalu www.operacja-polska.pl.



4. „Pragmatyczny wizjoner czyli rzecz o Juliuszu Mieroszewskim”,
kierownik projektu: dr Maciej Łuczak

Projekt zakłada napisanie popularnonaukowej biografii Juliusza Mieroszewskiego wraz z refleksjami o oddziaływaniu ideowym dorobku publicystycznego patrona Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego. 120. rocznica urodzin i 50. rocznica śmierci tego polskiego pisarza i publicysty będzie obchodzona w 2026. W okresie sprawozdawczym, Autor przekazał pełny tekst publikacji. Obecnie materiał znajduje się na etapie recenzji naukowych oraz dalszych prac redakcyjno-wydawniczych.

5. „Narracje polityczne w duchu rosyjskiej propagandy. Raport na temat ich występowania w polskiej literaturze naukowej w latach 2014–2024”,
kierownicy projektu: dr Bartłomiej Gajos,
dr Ernest Wyciszkievicz

Centrum Mieroszewskiego opublikowało raport „Narracje polityczne w duchu rosyjskiej propagandy. Raport na temat ich występowania w polskiej literaturze naukowej w latach 2014–2024”, autorstwa dr. Ernesta Wyciszkievicza i dr. Bartłomieja Gajosa. To pierwsze w Polsce badanie, które analizuje obecność narracji zbieżnych z rosyjskimi przekazami w polskiej literaturze naukowej z zakresu humanistyki i nauk społecznych.

Raport powstał w odpowiedzi na rosnące znaczenie wojny informacyjnej prowadzonej przez Rosję – nie tylko w mediach i polityce, ale również w sferze badań, interpretacji i języka. Celem autorów było oszacowanie skali występowania prorosyjskich narracji w polskim dyskursie akademickim oraz ocena, w jakim kontekście się pojawiają: czy są krytykowane, relacjonowane, czy też – choć rzadko – afirmowane.

6. „Rosyjska polityka historyczna wobec Polski i Ukrainy (1999–2022)”,
kierownik projektu: dr Bartłomiej Gajos,
współpraca: dr Ernest Wyciszkievicz

Projekt ma na celu analizę polityki historycznej Rosji wobec Polski i Ukrainy na przestrzeni ostatnich 23 lat (1999–2022), przeprowadzoną przy wykorzystaniu nowego podejścia badawczego. Lokuje się na styku trzech dziedzin: humanistyki (historia i językoznawstwo), nauk społecznych (nauki o polityce) oraz nauk ścisłych (data science). Zakłada wykorzystanie metody text mining, czyli analizy danych nieustrukturyzowanych, aby po raz pierwszy przeanalizować pod kątem ilościowym ponad pięćdziesiąt tysięcy dokumentów tekstowych (wystąpień, konferencji prasowych, wywiadów itp.) pochodzących z kancelarii prezydenta, ministerstwa spraw zagranicznych i innych ważnych instytucji Federacji Rosyjskiej.

W ramach projektu latem tego roku ukazał się tekst dr. Bartłomieja Gajosa w Nationalities Papers „Imperialism and Ethnonationalism in Russia’s Turbulent Years (1989–1994) – How Narratives of Unjust Borders Shaped Putin’s ‘Time Bomb’ Metaphor.”

7. „Uzasadnianie wojen agresywnych i zbrodni wojennych przez państwo rosyjskie – od Piotra I do Władimira Putina”,
kierownicy projektu: dr Łukasz Adamski,
Kateryna Danylewycz

Projekt zakłada przeanalizowanie dokumentów i innych materiałów historycznych w celu identyfikacji, a następnie analizy stanowiska władz rosyjskich odnośnie do:

- *rozpoczęcia przez Rosję działań zbrojnych przeciwko sąsiednim krajom;*
- *warunków zakończenia działań zbrojnych;*
- *celowości podpisania układu o rozejmie lub pokoju;*
- *zarzutów o naruszanie prawa międzynarodowego, w tym o popełnianie działań mających znamiona zbrodni przeciwko pokojowi, zbrodni wojennych, zbrodni przeciwko ludzkości i ludobójstwa.*

Projekt ma zweryfikować hipotezę o istnieniu co najmniej trzystuletniej ciągłości podejścia władz rosyjskich do tych zagadnień związanych z propagandowym uzasadnianiem konieczności prowadzenia wojen i z negacjonizmem zbrodni prawnomiędzynarodowych.

W okresie sprawozdawczym zakończono prace redakcyjne nad publikacją: „Reprezentacja inwazji na Estonię w latach 1918 i 1940 w współczesnych rosyjskich podręcznikach szkolnych do historii.”

8. „Pisma zebrane Jerzego Antoniego Niezbrzyckiego (Ryszarda Wragi)”,
kierownik projektu: dr Łukasz Dryblak

Celem opracowywanej edycji jest próba całościowego udokumentowania dorobku jednego z najważniejszych, choć dziś raczej zapomnianych, polskich ekspertów w zakresie analizy Związku Sowieckiego i komunizmu. Edycja, przygotowana w oparciu o wieloletnią kwerendę archiwalną w Polsce, Francji, Wielkiej Brytanii i USA, ukaże Niezbrzyckiego jako prekursora badań nad strukturami i metodami działania służb rosyjskich / sowieckich, zarówno w ujęciu historycznym, sięgającym czasów Rosji carskiej, jak i w okresie współczesnym autorowi. Jego przemyślenia, syntetyczność ocen i rozległość poruszanych wątków zachowują zaskakującą aktualność i stanowią cenne źródło do badań nad historią polskiej myśli politycznej, wywiadu oraz analiz komunizmu w XX wieku.

W okresie sprawozdawczym Autor dostarczył tekst publikacji, który został skierowany do recenzji naukowej i oczekuje na ocenę. Po zakończeniu procesu recenzyjnego planowane jest prowadzenie dalszych prac wydawniczych.

9. „Idea Krajowa. Ostatni obywatele Wielkiego Księstwa Litewskiego”,
kierownik projektu:
dr hab. Aleksander Smalianczuk

Celem badań, których efektem będzie wydanie monografii w języku polskim i białoruskim, jest opisanie genezy, rozwoju oraz zmięchu tzw. idei krajowej – próby stworzenia ideologii narodowej opierającej się kulturowo na pamięci o przynależności do dawnego Wielkiego Księstwa Litewskiego – ze szczególnym uwzględnieniem stosunku krajowców do zagadnienia białoruskiego. W okresie sprawozdawczym Autor przekazał Centrum publikację, która została zrecenzowana. Materiał znajduje się na etapie dalszych prac redakcyjno-wydawniczych.

10. „Niepokorni. Nieprawomyślni. Status agenta zagranicznego w Federacji Rosyjskiej 2012–2021”,
kierownik projektu: dr Magdalena Lachowicz

Projekt zakładał przeprowadzenie diagnozy sytuacji stowarzyszeń i organizacji działających w Federacji Rosyjskiej w związku z zaostrzeniem przepisów ograniczających ich funkcjonowanie. Został on w 2025 r. zakończony – w okresie sprawozdawczym ukazała się drukiem publikacja będąca zwieńczeniem projektu pt Niepokorni. Nieprawomyślni. Status agenta zagranicznego w Federacji Rosyjskiej w latach 2019–2021, red. M. Lachowicz, A. Smółczyńska-Wiechetek.

11. „Borys Sawinkow i rosyjskie organizacje emigracyjne w Polsce w walce o trzecią Rosję (1919 – połowa lat 20. XX w.)”,
kierownicy projektu:
dr Paweł Libera, dr Piotr Głuszkowski

Borys Sawinkow był jednym z czołowych rosyjskich emigrantów, współpracującym m.in. z Józefem Piłsudskim, aby obalić władzę bolszewików i zawrzeć między Polską a przyszłą Rosją trwałe porozumienie. W okresie sprawozdawczym trwały prace nad przygotowaniem edycji jego listów do tłumaczenia i wydania w języku polskim.

12. „Losy Polaków pod władzą sowiecką po 17 września 1939 r.”,
kierownik projektu: dr Maciej Wyrwa

Działania Centrum stanowią próbę odtworzenia brakujących list dyspozycyjnych („list śmierci”), na podstawie których więźniowie kierowani byli z więzień tzw. Białorusi Zachodniej najprawdopodobniej do Mińska, gdzie zostali zamordowani na mocy tzw. decyzji katyńskiej z 5 marca 1940 r. Efektem prowadzonych dotychczas prac jest publikacja dr. Macieja Wyrwy „Nieodnalezione ofiary Katynia? Lista osób zaginionych na obszarze północno-wschodnich województw II RP od 17 września 1939 do czerwca 1940”. Wyniki badań są wykorzystywane zarówno przez osoby prywatne jak i instytucje, organizacje społeczne poszukujące informacji o losach osób zaginionych po 17 września 1939 r.

W okresie sprawozdawczym sukcesywnie aktualizowano listę – głównie w oparciu o informacje napływające do Centrum od rodzin zaginionych i innych bliskich im osób.

13. „Rozproszone pamięci.
Kompendium sowieckich deportacji”,
kierownicy projektu: prof. Wojciech Śleszyński,
dr Dmitrij Panto, dr Bartłomiej Krzysztan

W okresie sprawozdawczym rozpoczęto realizację projektu zakładającego stworzenie naukowego kompendium sowieckich deportacji w oparciu o badania historyczne i analizę pamięci zbiorowej. Zgromadzony przez międzynarodowe grono badaczy materiał zostanie opracowany krytycznie i usystematyzowany w podziale na deportacje przeprowadzone przed II wojną światową, w jej trakcie oraz po jej ukończeniu. Równolegle przygotowane zostaną syntezy metahistoryczne ze szczególnym uwzględnieniem kwestii pamięci i zapomnienia.

W 2025 r. opracowano teoretyczne i metodologiczne założenia projektu, kształt przyszłych publikacji oraz kompletowano międzynarodowy zespół badaczy.

14. Badania opinii publicznej

W styczniu 2025 został opublikowany raport z badań na temat postaw polskiej opinii publicznej względem Ukrainy i Ukraińców, przygotowany przez Centrum Mieroszewskiego we współpracy z polską pracownią ARC Rynek i Opinia.

Raport został przedstawiony na konferencji zorganizowanej przez Centrum Mieroszewskiego w Kijowie „polsko-ukraińska współpraca wojskowa – tradycje i perspektywy” 7 marca 2025, a także na spotkaniach w Krakowie oraz Żółkwi. Informowały o nim szeroko opiniotwórcze polskie i ukraińskie media.

W październiku opracowano – we współpracy z ARC Rynek i Opinia oraz Info Sapiens założenia kolejnych badań ilościowych i jakościowych („Polacy o Ukraińcach” i „Ukraińcy o Polakach”), które były realizowane w listopadzie. Ich wyniki zostaną opublikowane na początku 2026 r.

Zadanie 2: prowadzenie działalności wydawniczej

Wydane publikacje własne Centrum:

1. W cieniu „operacji polskiej”. Represje na sowieckiej Ukrainie 1937–1938 w dokumentach, t. I Ofiary, red. J. Prymaczenko, Ł. Adamski
2. Niepokorni. Nieprawomyślni. Status agenta zagranicznego w Federacji Rosyjskiej w latach 2019–2021 red. M. Lachowicz, A. Smółczyńska-Wiechetek
3. Nuklearna sukcesja. Upadek ZSRR i jądrowe rozbrojenie Ukrainy (przekład z jęz. angielskiego). Mariana Budjeryn
4. I Disagree Bartłomiej Kielbowicz, red. Ż Klimakin

Publikacje we współpracy wydawniczej:

1. Anatomija priestuplenija „polskaja operacija NKWD w dokumentach, red. S. Prudowski, M. Wyrwa, ze Stowarzyszeniem „Memoriał” i The Historical Expertise, Kiszyniów
2. „Operacja polska” NKWD 1937–1938. Przywracanie pamięci o zbrodni, red. P. Libera, M. Wyrwa, z Instytutem Pamięci Narodowej

W redakcji:

1. Polska i Polacy w świadomości Gruzinów, red. E. Dżgerenaja, M. Nowakowska, G. Sabanadze
2. Polityka niepewności. Stany Zjednoczone, kwestia bałtycka i rozpad Związku Sowieckiego (przekład z jęz. angielskiego), Una Bergmane
3. Lwów: miasto wielu stron. Antologia tekstów źródłowych na temat wydarzeń lwowskich 1918-1919, red. J. Wierzejska
4. „Władze polskie wobec Wielkiego Terroru i „operacji polskiej” NKWD 1937–1938. Dokumenty, red. Paweł Libera
5. Anatomia zbrodni. „Operacja polska” NKWD 1937–1938. dokumenty, red. S. Prudowski, M. Wyrwa
6. W cieniu „operacji polskiej”. Represje na sowieckiej Ukrainie 1937–1938 w dokumentach. Sprawcy, red. J. Prymaczenko, Ł. Adamski
7. Pamięć i rewolucja. Polityka historyczna bolszewików i Władimir Maksimowicz Fricze 1917–1920, Bartłomiej Gajos
8. Niewinny content i inne pułapki. Ukraińskie eseje o tożsamości, antologia esejów po I edycji Polsko-Ukraińskiej Szkoły Przekładu *Słowa na Słowa*
9. Luty we Lwowie, publikacja po I edycji Polsko-Ukraińskiej Szkoły Przekładu *Słowa na Słowa*, Taras Prochaśko,
10. Antologia opowiadań ukraińskich modernistów (tytuł roboczy), publikacja po II edycji Polsko-Ukraińskiej Szkoły Przekładu *Słowa na Słowa*, Marija Hałycz, Jurij Janowski, Walerjan Pidmohylny
11. Prawo głowy. Gruzini o wolności i Europie, publikacja po II edycja Polsko-Gruzińskiej Szkoły Przekładu *Słowa na Słowa*

Zadanie 3:

upowszechnianie w Polsce i poza jej granicami wiedzy o sytuacji politycznej, historii, kulturze i dziedzictwie narodów Europy Środkowej i Wschodniej, prowadzenie i wspieranie działalności edukacyjnej, zwalczanie stereotypów, przeciwdziałanie dezinformacji

Szkoły letnie i jesienne

W okresie sprawozdawczym trwały przygotowania logistyczne do organizacji trzech międzynarodowych szkół letnich Centrum Mieroszewskiego, przeznaczonych dla młodych liderów z Polski oraz państw ościennych, a także prowadzona była rekrutacja uczestników.

Pierwsza ze szkół odbyła się w lipcu w Straszewie koło Saren na ukraińskim Polesiu i była poświęcona metodologii analitycznej. Kolejne dwie – dotyczące odpowiednio prawa międzynarodowego oraz relacji polsko-ukraińskich, polsko-białoruskich i ukraińsko-białoruskich – zostały zorganizowane w Łękuku na Mazurach (24–29 sierpnia) oraz w Okunince koło Włodawy (21–26 września). Uczestnikami szkół zostało 50 studentów, doktorantów, dziennikarzy, analityków oraz młodych liderów z 11 krajów Europy i świata.

Szkolenia i warsztaty

„Słowa na Słowa.

Polsko-Ukraińska Szkoła Przekładu, edycja II”,
styczeń – czerwiec 2025, Warszawa

Odbyła się druga edycja programu skierowanego do początkujących tłumaczy z języka ukraińskiego. Celem projektu jest zapoznanie uczestników z cyklem pracy tłumacza: od analizy tekstu literackiego i redakcji własnego przekładu, przez orientację na rynku wydawniczym, aż po aspekty prawne. Warsztaty odbywały się w formie comiesięcznych weekendowych spotkań. Każdy zjazd podzielony był na dwa bloki: spotkania ze specjalistami z dziedziny przekładoznawstwa, językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz pracę warsztatową nad tekstem pod okiem mentorów: prof. Katarzyny Kotyńskiej i Marcina Gaczkowskiego. Obecnie trwają prace nad wydaniem opowiadań ukraińskich modernistów, które były tłumaczone w ramach szkoły.

„Słowa na Słowa.

Polsko-Gruzińska Szkoła Przekładu, edycja II”,
styczeń 2025 – maj 2025, Warszawa

Program skierowany do początkujących tłumaczy z języka gruzińskiego, będący kontynuacją I edycji w tym samym składzie osobowym. Celem projektu jest pogłębienie wiedzy nt. różnic gramatycznych i semantycznych między gruzińskim i polskim, zabiegów stylistycznych i cyklu pracy tłumacza. Warsztaty odbywały się w formie weekendowych spotkań od stycznia 2025 do maja 2025 oraz pięciu sesji konsultacji indywidualnych. Każdy zjazd podzielony był na dwa bloki: spotkania ze specjalistami z dziedziny przekładoznawstwa, językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz pracę warsztatową nad tekstem pod okiem mentorki Magdaleny Nowakowskiej. Efektem prac będzie zbiór utworów poświęconych tematowi myśli wolnościowej w najnowszej historii Gruzji. Premiera planowana jest na 2026.



Humbug. Warsztaty z fact-checkingu dla nauczycieli,
11–12 kwietnia 2025 (Bydgoszcz),
6–7 czerwca 2025 (Zielona Góra),
17–18 października (Opole),
21–22 listopada (Białystok),
8 listopada 2025 (Warszawa)
Warsztaty w ramach festiwalu
Ukraina! Festiwal Filmowy

Centrum Mieroszewskiego od 2023 r. organizuje, we współpracy ze Stowarzyszeniem Demagog, warsztaty dla nauczycieli szkół podstawowych i ponadpodstawowych z tematyki dezinformacji. Warsztaty są organizowane w różnych regionach Polski, aby ułatwić dostęp osobom z mniejszych ośrodków. Dotychczas w trakcie 10 warsztatów przeszkolonych zostało 200 nauczycieli. Głównym celem szkolenia jest przybliżenie problematyki dezinformacji oraz dostarczenie uczestnikom narzędzi, jakie będą mogli wykorzystać w czasie lekcji z uczniami. Podczas warsztatów poruszane są m.in. następujące tematy: rodzaje fałszywych informacji, narzędzia weryfikacji, wiarygodne źródła weryfikacji, dezinformacja wokół wojny na Ukrainie czy techniki manipulacji. Zdobytą wiedzę nauczyciele mogą następnie przekazać swoim uczniom i tym samym nie tylko uczulić młode pokolenie na niebezpieczeństwa związane z dezinformacją, lecz także nauczyć ich odróżniania fałszywych informacji od prawdy.

Ponadto, w ramach projektu Humbug, Centrum Mieroszewskiego we współpracy ze Stowarzyszeniem Demagog zorganizowało pierwsze otwarte warsztaty po czasie 10. edycji Ukraina! Festiwal Filmowy. Uczestnicy zapoznali się z podstawowymi terminami dezinformacji, sposobami działania rosyjskiej dezinformacji, źródłami dezinformacji antyukraińskiej oraz technikami manipulacji. Nowo poznane narzędzia wykorzystywali podczas ćwiczeń.



Zadanie 4: wizyty studyjne



Wizyta studyjna gruzińskich dziennikarzy, 10–14 marca 2025, Warszawa

W ramach projektu „Local Community Accelerator” do Polski przyjechało na zaproszenie Centrum Mieroszewskiego 15 dziennikarzy z niezależnych mediów gruzińskich z 4 regionów (Adżaria, Kachetia, Imeretia, Guria). Odbyli oni spotkania z polskimi dziennikarzami mediów centralnych i lokalnych (Radom) oraz szkolenia m.in. z AI, SLAPP, OSINT. Celem wizyty było wsparcie gruzińskich mediów niezależnych i skorzystanie z polskich doświadczeń, które mogą zostać wdrożone na gruzińskim rynku.



Wizyta studyjna ukraińskich dziennikarzy,
16–20 marca 2025, Warszawa

Centrum Mieroszewskiego we współpracy z Instytutem Ukraińskim zorganizowało w Warszawie wizytę studyjną dla przedstawicieli opiniotwórczych ukraińskich mediów, w której wzięło udział 10 dziennikarzy. Celem wizyty było poszerzenie bazy kontaktów zarówno w środowisku polskich instytucji publicznych, jak i organizacji pozarządowych oraz think-tanków. Uczestnicy odbyli spotkania m.in. w: Ministerstwie Spraw Zagranicznych, Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Instytucie Pamięci Narodowej, Ośrodku Studiów Wschodnich, Centrum Europejskim Natolin, Ukraińskim Domu.



Wizyta studyjna ukraińskich dziennikarzy,
6–12 września 2025, Warszawa

Centrum Mieroszewskiego we współpracy z Press Club Polska zorganizowało w Warszawie trzecią wizytę studyjną dla ukraińskich dziennikarzy. Program obejmował warsztaty i wykłady prowadzone przez czołowych ekspertów z Polski, poświęcone m.in. niezależności i transparentności mediów, dziennikarstwu śledczemu, OSINT, monitorowaniu dezinformacji oraz etyce wywiadów. Uczestnicy spotkali się z praktykami dziennikarstwa, a także z ekspertami analizującymi międzynarodowy kontekst wojny na Ukrainie. Wydarzenie było okazją nie tylko do zdobycia praktycznej wiedzy, ale także do tworzenia sieci kontaktów między dziennikarzami z regionu.



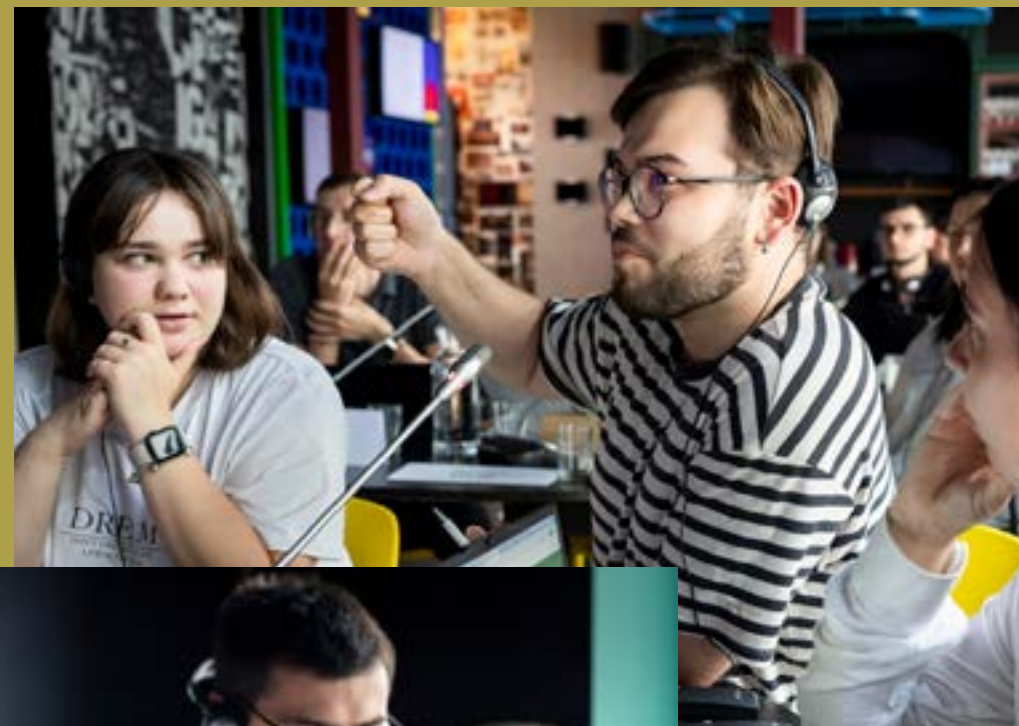
Wizyty studyjne dla polskich
dziennikarzy na Ukrainie,
13–18 kwietnia 2025
2–8 listopada 2025, Kijów

Centrum Mieroszewskiego we współpracy z Instytutem Ukraińskim zorganizowało w 2025 roku dwie wizyty studyjne w Ukrainie dla przedstawicieli polskich mediów, w których wzięło udział 15 dziennikarzy. Uczestnicy mieli okazję zapoznać się ze skutkami rosyjskiej okupacji obwodu kijowskiego, a także odwiedzili kluczowe instytucje państwowe, takie jak: Ministerstwo Spraw Zagranicznych Ukrainy, Przedstawicielstwo Prezydenta Ukrainy w Autonomicznej Republice Krymu (Platforma Krymska), Ukraiński Instytut Pamięci Narodowej, Instytut Ukraiński. Dziennikarze mieli również okazję porozmawiać z krewnymi żołnierzami i jeńców wojennych, weteranami i działaczami społeczeństwa obywatelskiego. Grupa polskich dziennikarzy miała możliwość przedyskutowania najważniejszych kwestii w relacjach obu krajów, poznania argumentacji rozpowszechnionej w Ukrainie i tym samym uzyskała szansę przedstawienia społeczeństwu polskiemu pełniejszej panoramy sytuacji w Ukrainie.



Wizyta studyjna mołdawskich
dziennikarzy w Polsce,
13–18 lipca 2025, Warszawa

W wizycie wzięli udział przedstawiciele pięciu niezależnych redakcji: IPN News, Newsmaker, Nordnews, Nokta i Diez, reprezentujących zróżnicowane formaty – od portali ogólnokrajowych, po media lokalne, młodzieżowe i obywatelskie. Program wizyty miał praktyczny charakter i obejmował warsztaty z wykorzystania narzędzi AI w pracy redakcyjnej, weryfikacji informacji i przeciwdziałania dezinformacji, a równocześnie służył budowaniu sieci kontaktów i wymianie doświadczeń między redakcjami.





Wizyta studyjna członków
mołdawskiej Rady Pamięci,
17–21 listopada 2025, Warszawa

Celem wizyty było wsparcie procesu konsolidacji oraz wzmocnienie jej potencjału instytucjonalnego poprzez wymianę doświadczeń z polskimi partnerami powołanej w 2025 roku przez Ministerstwo Kultury Republiki Mołdawii Rady Pamięci. Program wizyty obejmował spotkania z przedstawicielami kluczowych polskich instytucji zajmujących się pamięcią historyczną, w tym m.in. Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Instytutu Pamięci Narodowej, Instytutu Pileckiego, Europejskiej Sieci „Pamięć i Solidarność”. Uczestnicy zapoznali się z różnorodnymi modelami funkcjonowania instytucji pamięci, sposobami upamiętniania wydarzeń historycznych, a także metodami prowadzenia badań i działalności edukacyjnej. Spotkania stanowiły także okazję do omówienia możliwości nawiązania długoterminowej współpracy między instytucjami polskimi i mołdawskimi w obszarze pamięci historycznej, wymiany ekspertów, realizacji wspólnych projektów badawczych i wystawienniczych oraz organizacji wydarzeń edukacyjnych.

Zadanie 5: Ogólnopolski Konkurs Historyczny



Ogólnopolski Konkurs Historyczny
dla młodzieży „Katyń 2025. Gazeta rocznicowa”,
13 kwietnia 2025

W okresie sprawozdawczym, w związku z ustanowieniem przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej roku 2025 „Rokiem Polskich Bohaterów z Katynia, Charkowa, Miednoje, Bykowni i innych miejsc”, Centrum Mieroszewskiego wspólnie ze Stowarzyszeniem „Parafiada” im. św. Józefa Kalasancjusza zorganizowało 5. Ogólnopolski Konkurs Historyczny dla młodzieży „Katyń 2025. Gazeta rocznicowa”. Konkurs był przeznaczony dla młodzieży szkół podstawowych (VII-VIII klasa) i wszystkich rodzajów szkół ponadpodstawowych i stanowił kontynuację zainicjowanych w 2020 konkursów historycznych podejmujących problematykę Zbrodni Katyńskiej. Wydarzenie zostało wpisane w „Kalendarz obchodów Uroczystości Katyńskich 2025 r.”

Zadanie 6: media Centrum Mieroszew- skiego

Komentarze, artykuły
i wywiady w mediach.

Pracownicy działów badawczego i analitycznego Centrum Mieroszewskiego – dr Ernest Wyciszkiwicz, dr Łukasz Adamski, dr Bartłomiej Gajos i Kateryna Danylewycz – regularnie udzielali komentarzy dla mediów polskich oraz ukraińskich, białoruskich i innych zagranicznych, w tym o zasięgu globalnym jak BBC czy Al-Jazeera, a także napisali szereg artykułów o charakterze publicystycznym. Komentarze dotyczyły działań Centrum, polityki Federacji Rosyjskiej, stosunków polsko-ukraińskich, sytuacji wewnętrznej Ukrainy w trakcie wojny, rosyjskiej dezinformacji w Polsce, odpowiedzialności narodu rosyjskiego za wojnę czy sytuacji wewnętrznej Białorusi oraz wielu innych zagadnień, stanowiących przedmiot zainteresowania czy debat opinii publicznej w Europie.

Świat Sybiru

Kontynuowano współpracę z Muzeum Pamięci Sybiru w Białymstoku przy prowadzeniu i rozwoju wielojęzycznego portalu internetowego „Świat Sybiru” (swiatsybiru.pl). Portal poświęcony jest Sybirowi w jego kulturowym znaczeniu, a więc przede wszystkim obecności Polaków na wschodzie Europy oraz w tej części Azji, która na przestrzeni wieków należała do Rosji i Związku Sowieckiego, ze szczególnym uwzględnieniem tematyki represji. Portal został nominowany do organizowanego przez Muzeum Historii Polski we współpracy z portalem historia.org.pl konkursu „Wydarzenie historyczne roku 2024” w kategorii: edukacja.

„Piața europeană” – Centrum Mieroszewskiego na rzecz dialogu Mołdawia-UE

Centrum we współpracy z mołdawskimi redakcjami, Newsmaker.md i Laf.md zrealizowało projekt „Piața europeană”, ukierunkowany na dostarczanie rzetelnych informacji o polskim doświadczeniu integracji z Unią Europejską w kontekście rosyjskiej kampanii dezinformacyjnej przed wyborami parlamentarnymi w Mołdawii. Projekt miał na celu ograniczenie wpływu dezinformacji dotyczącej UE poprzez publikację cyklu artykułów opartych na bezpośrednim doświadczeniu dziennikarzy i ekspertów. Teksty w językach rosyjskim i rumuńskim wyjaśniały kluczowe mechanizmy funkcjonowania Unii oraz skutki członkostwa, przedstawiając je w formie przystępnej

dla odbiorców. Zakres tematyczny obejmował m.in. ochronę praw mniejszości, funkcjonowanie strefy Schengen, procesy decyzyjne w UE, zmiany w rolnictwie po akcesji oraz sposoby rozwiązywania sporów historycznych między państwami członkowskimi. Partnerzy zapewnili także obecność w mediach społecznościowych materiałów, które poszerzyły zasięg treści wspierających świadomą debatę o integracji europejskiej Mołdawii.

„Nowa Polshcha” / „Nowaja Polsha”

W 2025 roku na portalach www.novayapolsha.pl i www.novapolshcha.pl zarejestrowano ponad 1 mln odsłon oraz opublikowano około 200 artykułów poruszających bardzo szerokie spektrum tematów, od historii i gospodarki po kulturę i sport. Tematycznie skupiano się na ważnych dla Polski postaciach i wydarzeniach: na historii Polski, relacjach polsko-ukraińskich, wyborach prezydenckich, gospodarce, postaciach historycznych oraz współczesnych bohaterach. Oba portale posiadają następującą liczbę obserwujących w mediach społecznościowych: na Facebooku odpowiednio 60,3 tys. w wersji rosyjskiej, oraz 70,1 tys. w wersji ukraińskiej, na platformie X odpowiednio 3 922 oraz 6 445, a na Telegramie odpowiednio 6 787 oraz 5 880. Zasięgi w mediach społecznościowych wynoszą: na Facebooku 15 mln dla wersji ukraińskiej i 5,8 mln dla wersji rosyjskiej, na X 1,4 mln i 735 tys., a na Telegramie 1,8 mln i 1,4 mln.

„AREI – Journal for Central and Eastern European History and Politics”

Czasopismo naukowe w języku angielskim skierowane do grona profesjonalnych badaczy historii i polityki w celu upowszechniania wiedzy o regionie w kręgach akademickich na świecie. W 2025 przygotowano do wydania numer poświęcony rewolucji na ziemiach ukraińskich w okresie 1917-1921, zawierający również nieznane dokumenty dotyczące losów ostatniego przedwojennego konsula Rzeczypospolitej Polskiej w Kijowie, Jerzego Matusińskiego, oraz pracowano nad kolejnym zatytułowanym: „Polish-Ukrainian Intellectual Dialogue, 1831-1914”. Ponadto przygotowano wnioski o wpisanie AREI do uznanych międzynarodowych baz czasopism naukowych po to, aby zwiększyć oddziaływanie czasopisma i przyciągnąć nowych autorów.

Polihistor 2.0 – program Centrum Mieroszewskiego w serwisie YouTube

Polihistor 2.0 to autorski program publicystyczny Centrum Mieroszewskiego prowadzony na kanale YouTube oraz w formie cotygodniowego podcastu. Jego gospodarzami są Bartłomiej Gajos i Ernest Wyciszkievicz, a poszczególne odcinki – trwające około 15 minut – poświęcone są analizie politycznej, historycznej i kulturowej sytuacji w Europie Wschodniej i Środkowej. W okresie od 1 stycznia do 2 grudnia 2025 roku wszystkie materiały na kanale Centrum Mieroszewskiego

zostały wyświetlone 2 miliony 700 tysięcy razy, czas oglądania wyniósł 96 tysięcy godzin, a kanał posiada już ponad 20 tysięcy subskrybentów.

Polihistor 2.0 stał się jednym z kluczowych narzędzi komunikacji Centrum Mieroszewskiego z opinią publiczną. Dzięki systematycznej publikacji materiałów oraz wysokiej jakości merytorycznej program wzmacnia obecność ekspertów Centrum w przestrzeni medialnej, popularyzuje dorobek Juliusza Mieroszewskiego jako intelektualnego patrona współczesnej refleksji o polityce wschodniej oraz przyczynia się do poszerzenia świadomości społecznej na temat regionu i historycznych uwarunkowań bieżących wydarzeń.

Filmy o historii stosunków polsko-ukraińskich

Ukraiński kanał YouTube „Realna Istorija” i 1+1 media we współpracy z Centrum Mieroszewskiego wyprodukował pięć filmów dokumentalnych o historii stosunków polsko-ukraińskich. Celem projektu jest przełamywanie stereotypów oraz pogłębianie wzajemnego zrozumienia między społeczeństwami Polski a Ukrainy. Projekt skupia się na analizie historii polsko-ukraińskich relacji, przedstawiając ją z uwzględnieniem różnorodnych perspektyw obu narodów.

Wyemitowane zostały cztery filmy: „Bolesław Chrobry i Ruś Kijowska: Sojusze, Konflikty, Dziedzictwo” (ponad 415 tys. wyświetleń), „Koliszczyzna. Niezapomniana karta krwawej rebelii” (około 200 tys. wyświetleń), „Operacja »Wisła«: komunistyczna zbrodnia na Ukraińcach” (około 165 tys. wyświetleń), „Powstanie Bohdana Chmielnickiego: spojrzenie z dwóch stron” (ponad 220 tys. wyświetleń).

Filmy są produkowane w języku ukraińskim z polskimi napisami. Na początku przyszłego roku planowana jest premiera kolejnego filmu o roboczym tytule: „Bitwa o Lwów”.

Blog „Europa mniej znana”

Uruchomiony w 2025 roku blog to platforma redakcyjna prezentująca przystępne, lokalne analizy i reportaże o krajach Europy Wschodniej i Południowej. Publikacje przygotowywane przez lokalnych dziennikarzy i analityków wypełniły istotną lukę informacyjną w polskojęzycznej przestrzeni medialnej.

Zadanie 7: wydarzenia kulturalne



„Dziady” z Narodowego Akademickiego Teatru Dramatycznego z Iwano-Frankiwska 21, 22, 23 i 25 lutego 2025, Warszawa

Centrum Mieroszewskiego, Dom Spotkań z Historią oraz Teatr Dramatyczny im. Gustawa Holoubka w Warszawie zorganizowali cztery pokazy spektaklu „ДЗЯДИ / DZIADY” w reżyserii Mai Kleczewskiej, zrealizowanego z zespołem Narodowego Akademickiego Teatru Dramatycznego z Iwano-Frankiwska. Była to okazja by zobaczyć ukraińską interpretację jednego z najważniejszych polskich dramatów, wpisaną we współczesny kontekst wojny i walki o wolność, która pokazuje aktualność „Dziadów” jako utworu antyimperialnego. W polskiej literaturze trudno znaleźć bowiem inne dzieło, równie wyraziście opisujące zmagania narodu z rosyjskim zniewoleniem. Po pokazach odbyły się też spotkania publiczności z twórcami spektaklu.

Premiera albumu Bartłomieja Kiełbowicza „I Disagree”, 3 marca 2025

We „Wrzeniu Świata” w Warszawie odbyło się spotkanie z Bartłomiejem Kiełbowiczem, artystą i aktywistą, który od lat traktuje sztukę jako narzędzie społecznego oporu. W rozmowie prowadzonej przez Mariusza Szczygła dyskutowano o sile obrazu, potrzebie sprzeciwu i roli artysty w czasach kryzysu. „I Disagree”, najnowszy album Kiełbowicza, to zapis trzech lat artystycznego oporu, w których rysunek stał się formą dokumentacji i narzędziem mobilizacji.

Udział w Festiwalu Książki i Sztuki,

28 marca 2025, Kijów

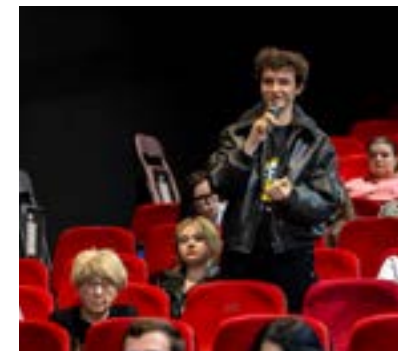
W ramach wydarzenia pt. „Wojna Moskwy przeciwko Ukrainie z polskiej perspektywy. Polityka i kultura” Kateryna Danylewycz (moderatorka), dr Łukasz Adamski (wicedyrektor Centrum Mieroszewskiego) oraz dr Natalia Tkaczyk (portal „Nowa Polska”) rozmawiali o wpływie polskiej polityki i kultury na społeczeństwo ukraińskie oraz na Ukraińców mieszkających w Polsce. Podczas spotkania zaprezentowano również projekty książkowe o tematyce ukraińskiej lub w języku ukraińskim, wydane w Polsce przez Centrum Mieroszewskiego i portal „Nowa Polska”.

Pokazy filmu „Przechwycone”,

3–5 kwietnia 2025

Centrum Mieroszewskiego wraz z portalem Nowa Polska współorganizowało pokazy oraz spotkania wokół filmu „Przechwycone” w reżyserii Oksany Karpowycz – jednego z najważniejszych ukraińskich filmów dokumentalnych ostatnich lat. Zdobył on uznanie na międzynarodowych festiwalach (Berlinale, Krakowski Festiwal Filmowy, CPH:DOX, Hot Docs) oraz główną nagrodę na WATCH DOCS – Prawa Człowieka w Filmie. Po pokazach odbyły się spotkania z Władysławem Zadorinem – obrońcą Wyspy Wężowej, który spędził 679 dni w rosyjskiej niewoli, doświadczając tortur i nieludzkiego traktowania.

Pokazy odbyły się 3 kwietnia w Kinotece, Warszawa, 4 kwietnia w Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, 5 kwietnia w kinie Nowe Horyzonty we Wrocławiu oraz w kinie Astra w Obornikach Śląskich.



Między Dnieprem a Wisłą –
koncert w Filharmonii Narodowej Ukrainy,
11 kwietnia 2025

Na zaproszenie Centrum Mieroszewskiego i Filharmonii Narodowej Ukrainy polski pianista Michał Szymanowski wykonał w Kijowie koncert fortepianowy a-moll Ignacego Jana Paderewskiego wspólnie z orkiestrą Filharmonii Narodowej Ukrainy. Oprócz utworu Paderewskiego, w Kijowskiej Filharmonii po raz pierwszy zabrzmiały również dzieła Karola Szymanowskiego – „Symfonia nr 2 B-dur op. 19” oraz Borysa Latożyńskiego – „Ballada symfoniczna Grażyna” oparta na balladzie Adama Mickiewicza o tym samym tytule. Celem koncertu, którego wysłuchali m.in. zaproszeni przedstawiciele środowisk politycznych i kulturalnych Kijowa, było ukazanie kulturowych więzi między Polską a Ukrainą poprzez muzykę wybitnych kompozytorów, których życie i twórczość były bezpośrednio związane z oboma narodami.



Prezentacja książki „Rzeczy osobiste”,
8 maja 2025

Prezentacja publikacji „Rzeczy osobiste” autorstwa Karoliny Sulej wydanej w tłumaczeniu na język ukraiński przez Nową Polszczycę i Centrum Mieroszewskiego odbyła się w Warszawie. W trakcie spotkania wybitna ukraińska aktorka Rymma Ziubina odczytywała fragmenty książki.

Spektakl „Tango” Sławomira Mrożka, Kijów

Centrum kontynuowało współpracę z Narodowym Akademickim Teatrem Dramatycznym im. Łesi Ukrainki w Kijowie, gdzie w roku ubiegłym z inicjatywy Centrum odbyła się ukraińska premiera „Tanga” Sławomira Mrożka. Spektakl był nadal wystawiany, a Centrum opłaciło stosowną licencję na kolejny rok.

Współpraca z festiwalem literackim
Lviv BookForum,
3–5 października 2025, Lwów

Podczas 32. edycji Lviv BookForum w 2025 r. Centrum przygotowało trzy debaty polsko-ukraińskie poświęcone zagadnieniom kultury, pamięci i godności w kontekście wojny i relacji między społeczeństwami. Debata o roli wspólnej historii w budowaniu przyszłości dialogu odbyła się z udziałem Łukasza Adamskiego i Natalii Starczenko, przy moderacji Olhy Worozbyt. W spotkaniu dotyczącym kultury i tożsamości oraz pozbywania się wpływu sowieckich stereotypów wzięli udział Katarzyna Kotyńska, Ostap Sływyński i Bohdan Tycholoz, a moderowała je Natalia Tkaczyk. Rozmowa o godności człowieka wobec wojny została przeprowadzona z udziałem Ludmiły Husejnowej, Karoliny Sulej i Wojciecha Tochmana, przy moderacji Zoriany Warenii.



Współpraca z festiwalem Watch Docs,
5–14 grudnia 2025, Warszawa

Od 3 lat Centrum współpracuje z festiwalem WATCH DOCS – Prawa Człowieka w Filmie, jednym z najważniejszych wydarzeń prezentujących filmy dokumentalne o tematyce praw człowieka w Polsce. Partnerstwo obejmuje wspólną organizację pokazów oraz wydarzeń towarzyszących, w tym spotkań z twórcami, koncentrujących się na sytuacji Ukrainy oraz konsekwencjach rosyjskiej agresji, a także wsparcie informacyjne wydarzenia. W tym roku współpraca miała miejsce przy pokazie filmów „Operacja specjalna”, „Kuba i Alaska”, „Aż nie poczujesz nic”, „Divia”, „Pod znakiem kotwicy”.

Zadanie 8: konferencje, seminaria, debaty



„Expert Workshop with the Polish
Presidency EU Policy in the Eastern
Neighbourhood: A Constantly Changing
Geopolitical and Security Landscape”,
22–23 stycznia 2025, Warszawa

Centrum Mieroszewskiego, z Niemiecką Radą Stosunków Zagranicznych (Deutsche Gesellschaft für Auswärtige Politik DGAP), zorganizowało seminarium eksperckie „Polityka Unii Europejskiej we wschodnim sąsiedztwie wobec dynamicznie zmieniającego się krajobrazu bezpieczeństwa”. To wydarzenie – odbywające się przy wsparciu Komisji Europejskiej – było jedną z pierwszych inicjatyw związanych z polską prezydencją w Radzie UE. Wydarzenie zgromadziło kilkunastu uczestników – kluczowych decydentów, przedstawicieli think-tanków oraz niezależnych ekspertów, zajmujących się polityką wschodnią.



„Falszywe narracje,
prawdziwe konsekwencje”,
28 lutego 2025, Warszawa

Centrum Mieroszewskiego ze Stowarzyszeniem Ukraińców w Norwegii oraz Fundacją Stand With Ukraine zorganizowało konferencję poświęconą jednemu z najważniejszych wyzwań współczesnego regionu – wpływowi rosyjskiej dezinformacji na ukraińskich uchodźców. W jej trakcie eksperci z Polski, Ukrainy i Norwegii omówili metody propagandy i zastanawiali się, jak skutecznie przeciwdziałać manipulacji.



Konferencja „Polsko-Ukraińska współpraca
wojskowa – tradycje i perspektywy”,
7 marca 2025, Kijów

Centrum Mieroszewskiego, wraz z Ambasadą RP w Kijowie, zorganizowało konferencję poświęconą kluczowym aspektom współpracy wojskowej między Polską a Ukrainą. Głównym celem wydarzenia była analiza relacji wojskowych obu krajów. Politycy, dyplomaci, eksperci ds. bezpieczeństwa oraz historycy omówili szanse i wyzwania stojące przed Polską i Ukrainą w kontekście obronności, a także spojrzeli na te zagadnienia z perspektywy historycznej. Konferencję otworzyła dyskusja wysokich rangą polityków – wiceministrów obrony narodowej Polski i Ukrainy: Pawła Zalewskiego i Iwana Hawryluka. Rozmowę moderował dyrektor Centrum Mieroszewskiego, Ernest Wyciszkievicz.

Spotkanie eksperckie „Strategic Exchange”
Weimar Triangle + Ukraine,
5 maja 2025, Warszawa

Spotkanie miało na celu wspieranie i wzmacnianie istniejącej pozytywnej współpracy na poziomie eksperckim między Ukrainą a państwami Trójkąta Weimarskiego. Podczas inauguracyjnego forum dyskusja opiniotwórczych ekspertów z Polski, Niemiec, Francji i Ukrainy koncentrowała się na sposobach zapewniania dalszego wsparcia wojskowego i gospodarczego Ukrainy, współpracy w zakresie obronności i bezpieczeństwa, zaprowadzeniu sprawiedliwego i trwałego pokoju oraz odbudowie i odnowie powojennej.

Konferencja „Polska–Ukraina:
wspólna historia, wiele znaczeń”,
5 czerwca 2025, Warszawa

W trakcie konferencji, uczestnicy z Polski, Ukrainy, Finlandii, Austrii i Kanady skupili się na analizie pojęć o fundamentalnym znaczeniu dla historycznych narracji – zarówno tych zakorzenionych w XIX-wiecznym nacjonalizmie, jak i współczesnych sporach o interpretację przeszłości. Dyskusje odbyły się w trzech panelach tematycznych. Wydarzenie stanowiło część projektu naukowego Centrum, mającego na celu wydanie „Słownika pojęć polsko-ukraińskiego dyskursu historycznego”.

Spotkanie eksperckie
„Mieroszewski Round Table”,
9–10 czerwca 2025,
Augustów

Spotkanie miało na celu dyskusję opiniotwórczych ekspertów z kilkunastu europejskich krajów wokół ważnych książek dotyczących Europy Środkowej i Wschodniej, które dają asumpt do rozmów na temat wyzwań dla regionu, wymiany opinii o bieżących wydarzeniach i powiększania sieci kontaktów. W tym roku zaproszonymi autorami byli: dr Katja Hoyer, prof. Michał Lubina oraz dr Maximiliann Hess.



RUTA Association for Central,
South-Eastern, and Eastern European,
Baltic, Caucasus, Central and Northern
Asian Studies in Global Conversation,
28 czerwca 2025, Ukraina

Centrum Mieroszewskiego było jednym ze współorganizatorów międzynarodowej konferencji naukowej RUTA Association for Central, South-Eastern, and Eastern European, Baltic, Caucasus, Central and Northern Asian Studies in Global Conversation i panelu specjalnego „Looking at Russian Society in Wartime: Complicity, Opposition and Responsibility”.

Organizacja wydarzeń z udziałem
parlamentarzystów z Komisji Spraw
Zagranicznych Sejmu i Senatu RP w USA,
13–18 lipca 2025, Waszyngton

W trakcie wizyty ponadpartyjnej delegacji posłów i senatorów w USA Centrum Mieroszewskiego zorganizowało trzy debaty: o wojnie na Ukrainie (wraz z Hudson Institute), o sprawach energetycznych (wraz z CEPA) i o relacjach Jana Pawła II z Ronaldem Reaganem (wraz z Victims of Communism Memorial Foundation).

Współpraca przy
Warsaw East European Conference,
1 lipca 2025, Warszawa

Centrum Mieroszewskiego zorganizowało panel o błędach, których należy unikać w trakcie ewentualnych rokowań z Rosją na temat rozejmu w wojnie rosyjsko-ukraińskiej. W panelu wzięli udział Aleksander Hug, były zastępca szefa Specjalnej Misji Monitoringowej OBWE na Ukrainie, Ruhee Neog, dyrektorka indyjskiego Instytutu Studiów nad Pokojem i Konfliktami, oraz Łukasz Adamski. Spotkanie moderował Ernest Wyciszekiewicz. Na tej samej konferencji Kateryna Danylewycz wygłosiła referat o ideologicznym uzasadnianiu agresji przez Rosję.

Spotkanie eksperckie „Rozmowy w Kulturze”,
14–16 września 2025, Maisons-Laffitte

Zamknięte spotkanie eksperckie odbyło się w Instytucie Literackim w podparyskim Maisons-Laffitte, gdzie ukazywała się paryska „Kultura”. Współorganizatorami wydarzenia były Ośrodek Studiów Wschodnich i Ambasada RP w Paryżu. W dyskusji, poświęconej kluczowym wyzwaniom bezpieczeństwa w Europie w kontekście wojny w Ukrainie, udział wzięli uznani polscy eksperci.

Seminarium „Strategic Dialogue”
Armenia–NATO Eastern Flank,
6–7 października 2025, Warszawa

Wydarzenie sfinansowano ze środków programu NATO Science for Peace and Security (SPS), przyznanych Centrum Mieroszewskiemu. Seminarium poświęcone było współpracy państw wschodniej flanki NATO z Armenią w kontekście bezpieczeństwa regionalnego i wymiany wiedzy eksperckiej.



Okrągły stół Armenia–Turcja–Polska,
8 października 2025, Warszawa

Wydarzenie zorganizowany we współpracy z Ośrodkiem Studiów Wschodnich. Dyskusja dotyczyła relacji regionalnych i perspektyw dialogu między społeczeństwami Armenii, Turcji i Polski.

„Operacja polska” NKWD – prezentacja książki,
29 października 2025, Warszawa

Centrum wspólnie z Centralnym Przystankiem Historia IPN zorganizowało prezentację książki „Operacja polska” NKWD 1937–1938. Przywracanie pamięci o zbrodni. W spotkaniu uczestniczyli redaktorzy tomu: dr Maciej Wyrwa z Centrum Mieroszewskiego i dr Paweł Libera z IPN, a dyskusję prowadził red. Rafał Dudkiewicz. Tematem rozmowy była „operacja polska” NKWD jako jedna z największych i najmniej znanych zbrodni stalinowskich, wymierzona w Polaków i osoby podejrzewane o związki z Polską w latach 1937–1938.

„Narracje polityczne w duchu rosyjskiej propagandy” – prezentacja raportu,
4 listopada 2025, Warszawa

Prezentacja raportu była połączona z debatą o rosyjskich narracjach w literaturze naukowej. W dyskusji uczestniczyli autorzy raportu dr Ernest Wyciszekiewicz i dr Bartłomiej Gajos oraz prof. Agnieszka Legucka z Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz Kamil Basaj z Fundacji INFO OPS Polska. Spotkanie otworzył prof. Andrzej Szeptycki, wiceminister nauki i szkolnictwa wyższego, a rozmowę poprowadziła dziennikarka Arleta Bojke.

Kongres historyków polskich i ukraińskich: przygotowania,
15 listopada 2025, Lwów

O odbyło się robocze spotkanie członków Komitetu Konferencyjnego powołanego przez Centrum Mieroszewskiego po konsultacjach z Ukraińskim Instytutem Pamięci Narodowej. W trakcie spotkania przedyskutowano zasady organizacji dużej konferencji polskich i ukraińskich historyków, która ma się odbyć w maju 2026 roku. Omówiono merytoryczny i metodologiczny wymiar konferencji, możliwe terminy, lokalizację oraz uczestników.

Mołdawia – między pamięcią a przyszłością,
19 listopada 2025, Warszawa

W ramach festiwalu filmowego HumanDoc odbył się pokaz trzech filmów krótkometrażowych zrealizowanych przez Centrum Mieroszewskiego w ramach projektu „Mołdawia. Odnowa”: „Romaszka”, „Natalia Gârbu – fotografka” i „Mamut”. Każdy film opowiada o przestrzeni i pamięci (blok, miasteczko, wieś), które są świadkami historii, ale i punktem wyjścia do myślenia o przyszłości. Po pokazie odbyła się dyskusja na temat roli pamięci zbiorowej w budowaniu tożsamości, roli diaspory i mniejszości narodowych oraz przyszłości Mołdawii. Rozmowę poprowadziła Justyna Prus, szefowa działu zagranicznego PAP, a gośćmi dyskusji byli: prof. Zinaida Bolea, badaczka pamięci historycznej i traumy deportacji, oraz Kamil Całus, analityk Ośrodka Studiów Wschodnich.

Prezentacja raportu „Nie ten sam kraj? Przegląd zmian legislacyjnych w Gruzji po 2024 roku oraz studium przypadków organizacji pozarządowych działających w warunkach ograniczonej wolności”,
2 grudnia 2025, Warszawa

Raport powstał w reakcji na dynamicznie zmieniającą się sytuację polityczną w Gruzji. Dokument obejmuje zarówno szczegółowy przegląd zmian prawnych, jak i ich wpływ na rzeczywistość, pokazując warunki, w jakich funkcjonują obecnie gruzińskie media i organizacje pozarządowe. Jego celem jest przedstawienie konsekwencji tych przemian dla funkcjonowania III sektora oraz sformułowanie rekomendacji dla polskich instytucji w zakresie możliwego wsparcia gruzińskiego społeczeństwa obywatelskiego. Prezentacja raportu odbyła się podczas zamkniętego spotkania eksperckiego w gronie przedstawicieli instytucji, które z Gruzją współpracowały i obecnie szukają bezpiecznych form wsparcia gruzińskich partnerów.



Konferencja „Polsko-Białoruski Dialog o Solidarności. Historyczne tradycje i współczesne wyzwania polskiej polityki migracyjnej”,
12 grudnia 2025, Warszawa

Centrum współorganizuje z Narodowym Zarządem Antykryzysowym Białorusi (Fundacja Białoruś Przyszłości), Zjednoczonym Gabinetem Przejściowym Białorusi (ZGPB) oraz Radą Koordynacyjną konferencję poświęconą systematyzacji i analizie współczesnych wyzwań w polityce państwa polskiego wobec uchodźców i imigrantów z Białorusi. W konferencji mają wziąć udział eksperci polscy, białoruscy i pochodzący z innych państw.



Zadanie 9: strategia komunikacyjna Centrum

W 2025 roku odnotowano wyraźną tendencję wzrostową w wynikach strony internetowej Centrum. Ruch organiczny zwiększył się o 28% rok do roku, a liczba użytkowników trafiających na stronę z wyszukiwarek wzrosła o 34%. Największy wzrost dotyczył podstron programów edukacyjnych i stypendialnych (+22%).

Równocześnie prowadzony jest monitoring tego, jak treści Centrum pojawiają się w odpowiedziach generowanych przez modele językowe (LLM-y), które stają się nowym kanałem wyszukiwania informacji. Pozwala to szybciej reagować na zmieniające się zachowania użytkowników i dbać o rzetelność informacji dostępnych o Centrum także poza tradycyjnymi wyszukiwarkami.

Rozwój systemu marketingu e-mailowego

Marketing e-mailowy stał się jednym z kluczowych narzędzi do tworzenia relacji z odbiorcami w Polsce i za granicą. W 2025 roku wdrożono profilowane listy mailingowe, segmentację tematyczną i automatyzację kampanii, co znacząco zwiększyło precyzję komunikatów i skuteczność dotarcia do odbiorcy. Od stycznia do października wysłano ponad 260 tys. wiadomości, utrzymując wysoki współczynnik otwarć newsletterów na poziomie ok. 40%, co jest wynikiem ponadprzeciętnym na tle sektora publicznego w Polsce. Newslettery stały się także kanałem intensyfikującym rekrutację oraz zwiększającym ruch na stronie.

PR, media społecznościowe

W 2025 roku profile Centrum w mediach społecznościowych odnotowały wyraźną tendencję wzrostową: zasięgi zwiększyły się o 21%, a zaangażowanie użytkowników – mierzone interakcjami – wzrosło o 100%. Szczególnie dynamicznie rosły wyświetlenia publikowanych materiałów na platformie X, Facebook zaś utrzymał stabilną aktywność odbiorców.

Uruchomiono również profil na LinkedIn, który szybko stał się istotnym kanałem komunikacji eksperckiej, wzmacniając obecność Centrum wśród środowisk naukowych, analitycznych i dziennikarskich. Pod koniec roku zintensyfikowana została współpraca z wpływowymi twórcami – zwłaszcza na Instagramie i TikToku – co przełożyło się na dotarcie do nowych grup odbiorców oraz zwiększenie rozpoznawalności działań Centrum.

Rekordowe nabory do programów edukacyjnych i stypendialnych

Rok 2025 przyniósł najwyższy w historii Centrum przyrost liczby zgłoszeń: „Otwarty Konkurs” – o 98%, Szkoły letnie i jesienne – o 77%, Program Stypendialny Mieroszewskiego – o 7%. Jest to bez wątpienia efekt spójnej, wielokanałowej komunikacji opartej na stronie internetowej, mediach społecznościowych, newsletterach, współpracy z uczelniami oraz zaangażowaniu alumnów.

Zadanie 10:

III Otwarty Konkurs

W grudniu 2024 r. Centrum ogłosiło III Otwarty Konkurs na dofinansowywanie przedsięwzięć podejmowanych na rzecz dialogu i porozumienia w stosunkach Polaków z narodami Europy Wschodniej w 2025. Na konkurs wpłynęło 337 wniosków na łączną kwotę 20 244 861,55 zł.

W wyniku oceny formalnej, z powodu różnego rodzaju uchybień regulaminowych, odrzucone zostały 72 wnioski, a dwoje wnioskodawców wycofało się z konkursu na własną prośbę. Ostatecznie do kolejnego etapu, czyli oceny merytorycznej komisji konkursowej, zostały skierowane 263 wnioski.

Komisja Konkursowa zarekomendowała do dofinansowania 52 projekty na łączną kwotę 1 849 000 zł. Wszystkie rekomendowane projekty uzyskały akceptację dyrektora Centrum Mieroszewskiego i zostały skierowane do realizacji.

Dofinansowanie otrzymały następujące podmioty:

1. Fundacja Ari Ari – 60 000 zł
2. Fundacja Filmowa im. Władysława Ślesickiego – 35 000 zł
3. Fundacja Znaki Pamięci – 55 000 zł
4. Maciej Adam Baczyński – 5 200 zł
5. Jarosław Słomski – 6 500 zł
6. Stowarzyszenie Kupalacy – 55 000 zł
7. Stowarzyszenie UISEL STUDIO – 40 000 zł
8. Fundacja Kultury Duchowej Pogranicza – 18 000 zł

9. Fundacja Barak Kultury – 50 000 zł
10. Stowarzyszenie Pisarzy Polskich – 28 000 zł
11. UWM Olsztyn – 18 000 zł
12. Krystian Jarnuszkiewicz – 9 000 zł
13. Instytut im. Jerzego Grotowskiego – 17 000 zł
14. Stowarzyszenie Magurycz – 45 000 zł
15. Stowarzyszenie Pojednanie Polsko-Ukraińskie – 30 000zł
16. Fundacja Za Wolność Waszą i naszą – 35 000 zł
17. Fundacja Konglomeart – 50 000 zł
18. Dorota Roszkowska – 40 000 zł
19. Maria Żukowska – 10 000 zł
20. Stowarzyszenie MEMORIAŁ – 15 000 zł
21. Fundacja REVIVAL – 30 000 zł
22. Fundacja Sztuk Krytycznych – 43 000 zł
23. Fundacja Cztery wymiary to dla nas za mało – 40 000 zł
24. Fundacja Kultura nie Boli – 65 000 zł
25. Fundacja Pułaskiego – 50 000 zł
26. Fundacja KOMOS – 60 000 zł
27. Fundacja Instytut Równowagi
28. Społeczno-Ekonomicznej IRSE – 60 000 zł
29. Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej
30. w Krakowie – 25 000 zł
31. Fundacja Historia i Kultura – 50 000 zł
32. Fundacja TUTAKA – 50 000 zł
33. Fundacja Korporacja Ha!art – 35 000 zł
34. Polski Czerwony Krzyż – 40 000 zł
35. Wrocławski Dom Literatury – 20 000 zł

36. Fundacja „Mówią Wieki” – 15 000 zł
37. Uniwersytet Warszawski (Wydział Filozofii) – 50 000 zł
38. Fundacja Pogranicze – 50 000 zł
39. Stowarzyszenie im. Stanisława Brzozowskiego – 12 000 zł
40. Arkadiusz Zajac – 30 000 zł
41. Fundacja Cultura Moderna – 75 000 zł
42. Fundacja Strefa Solidarności – 40 000 zł
43. Fundacja Krymski Dom – 50 000 zł
44. Fundacja BY TEATR – 35 000 zł
45. Hanna Jewsiewicka – 40 000 zł
46. Masza Makarowa – 30 000 zł
47. Stowarzyszenie „Muzyka Dawna w Jarosławiu” – 18 000 zł
48. Fundacja Siedem Ogrodów – 28 000 zł
49. Fundacja Kombinat – 28 000 zł
50. Stowarzyszenie Antropologów Kultury Etnostrefa – 25 000 zł
51. Fundacja Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego – 45 000 zł
52. Teatr Dramatyczny im. Gustawa Holoubka – 50 000 zł
53. Valentina Sizonenko – 35 000 zł
54. Kamil Barszczewski – 3 300 zł

W związku z tym, że dwoje beneficjentów nie podjęło próby realizacji dofinansowanych przedsięwzięć a kolejny zrezygnował na wstępnym etapie i zwrócił przyznane dofinansowanie, ze środków konkursowych w 2025 roku skorzystało ostatecznie 49 podmiotów.

Zadanie 11: programy stypendialne

W okresie sprawozdawczym Centrum Mieroszewskiego przeprowadziło trzecią edycję programów stypendialnych:

„Miesiąc w Polsce”

Celem programu stypendialnego jest umożliwienie badaczom z Ukrainy, Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Gruzji, Mołdawii i Rosji realizacji interdyscyplinarnych projektów badawczych zgłębiających i dokumentujących istotne aspekty historii i kultury Polski oraz narodów Europy Środkowej i Wschodniej. Miesięczny pobyt w Polsce pozwala na przeprowadzenie wywiadów, kwerend archiwalnych i bibliotecznych, sporządzenie ankiet oraz na nawiązywanie kontaktów z polskim środowiskiem naukowo-badawczym. Po ogłoszeniu naboru wpłynęło łącznie 60 wniosków. Spośród 51 wniosków skierowanych do rozpatrzenia komisja zdecydowała o przyznaniu 12 stypendiów naukowcom z Azerbejdżanu, Białorusi, Rosji i Ukrainy. Łączna kwota przyznanych środków wyniosła 78 000 PLN.

„Badaj w Polsce”

To program stypendialny przeznaczony dla obcokrajowców zajmujących się działalnością naukowo-badawczą związaną z historią, sytuacją polityczną, kulturą oraz dziedzictwem narodów Europy Środkowej i Wschodniej, chcących prowadzić swe badania w Polsce. Stypendium przyznawane jest na okres od trzech do dziewięciu miesięcy. Na ogłoszenie programu wpłynęło łącznie 108 wniosków. Spośród 71 wniosków skierowanych do rozpatrzenia komisja zdecydowała o przyznaniu 11 stypendiów naukowcom z Białorusi, Czech, Kazachstanu, Rosji, Słowacji i Ukrainy. Łączna kwota przyznanych środków wyniosła 442 000 zł.

„Badaj na Ukrainie”

Program jest jedyną w Polsce systematyczną formą wsparcia stypendialnego skierowanego do badaczy z Ukrainy (obywateli Ukrainy) prowadzących, pomimo wojny, działalność naukową na terenie Ukrainy z zakresu historii, kultury, nauk społecznych oraz innych dyscyplin humanistycznych. Stypendium przyznawane jest na okres od trzech do czterech miesięcy. W odpowiedzi na ogłoszenie programu wpłynęło łącznie 120 wniosków. Spośród 83 wniosków skierowanych do rozpatrzenia komisja zdecydowała o przyznaniu stypendiów 15 naukowcom. Łączna kwota przyznanych środków wyniosła 180 000 zł. Stypendium trwało cztery miesiące – od 1 sierpnia do 30 listopada 2025 r.

W 2025 r. Centrum zainauguowało nowy program stypendialny:

„Stypendium Naukowe Centrum Mieroszewskiego”

Czteromiesięczny program stypendialny przeznaczony dla młodych badaczy z Europy Wschodniej, Kaukazu i krajów Unii Europejskiej, którzy chcą rozwijać swoje projekty w międzynarodowym środowisku naukowym. Program oferuje możliwość pracy badawczej w Polsce, z dostępem do ekspertów, bibliotek i innych zasobów naukowych. Uczestnicy biorą udział w wydarzeniach inauguracyjnych i podsumowujących, prezentując efekty swoich badań. Program będzie realizowany przez cztery miesiące – od 1 marca do 30 czerwca 2026 r. i obejmie dziesięciu badaczy wyłonionych przez komisję ekspertów. Planowana łączna kwota przyznanych stypendiów wyniesie 320 000 zł.

Zadanie 12: utrzymywanie kontaktów z ośrodkami akademickimi, eksperckimi, naukowymi, kul- turalnymi i politycznymi

Centrum utrzymywało oraz intensywnie rozwijało sieć kontaktów na Ukrainie, w szczególności w Kijowie, a także w Gruzji, USA, Niemczech, Czechach, Belgii i Holandii oraz Chinach i Indonezji z miejscowymi uniwersytetami, think-tankami, dziennikarzami, intelektualistami, artystami, przedstawicielami korpusu dyplomatycznego, oraz innych środowisk opiniotwórczych.

Centrum Mieroszewskiego, w szczególności wicedyrektor dr Łukasz Adamski, służyło jako wsparcie eksperckie dla Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w trwających negocjacjach o trwałe rozwiązanie problemów ekshumacji i godziwych pochówków w relacjach polsko-ukraińskich – realizację takiego dodatkowego zadania powierzyła Centrum Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jako ekspert dr Adamski brał udział w spotkaniach polsko-ukraińskiej grupy roboczej mającej na celu trwałe rozwiązanie problemu pochówków i ekshumacji w relacjach polsko-ukraińskich. W dniach 19-22 maja br. przedstawiciele Centrum odbyli podróż studyjną po polskich miejscach pamięci na Wołyniu oraz rozmowy na temat potrzeb z zakresu ich należytego utrzymania oraz urządzenia nowych z przedstawicielami polskiej służby konsularnej oraz miejscowymi aktywistami społecznymi.

Dyrekcja Centrum brała udział w szeregu seminariów i konferencji w Polsce i w Europie w celu budowania

większej rozpoznawalności przekształconego w 2022 r. Centrum i włączania go w sieć regularnych narad eksperckich dotyczących najważniejszych wyzwań dla bezpieczeństwa Europy.

Wicedyrektor Centrum Mieroszewskiego, dr Łukasz Adamski, regularnie bierze udział w spotkaniach grupy międzynarodowych ekspertów, zebranej przez holenderski Clingendael Institute. Zadaniem grupy jest opracowywanie projektu rozwiązań mogących stać się podstawą zawarcia rozejmu lub pokoju między Rosją a Ukrainą. Spotkania grupy organizowane przez Clingendael Institute odbyły się m.in. w Brukseli, Paryżu, Monachium – równolegle z prestiżową Munich Security Conference – oraz w Dżakarcie.

Dr Bartłomiej Gajos utrzymuje regularny kontakt ze Stałym Przedstawicielstwem Polski przy Unii Europejskiej oraz przy NATO oraz z przedstawicielami think-tanków z Brukseli.

W 2025 r. Centrum kontynuowało intensywną współpracę z dwoma czołowymi polskimi ośrodkami zajmującymi się problematyką Europy Wschodniej – Ośrodkiem Studiów Wschodnich i Studium Europy Wschodniej UW.

W lutym 2025 r. przedstawiciele Centrum zaprezentowali działalność instytucji w nowo utworzonym Center for Interdisciplinary Ukrainian Studies – Think Space Ukraine na Uniwersytecie w Ratyzbonie (kierownik – prof. Dr Guido Hausmann).

W dniach 30 marca – 2 kwietnia przedstawiciele Centrum Mieroszewskiego odbyli wizytę studyjną w Mołdawii, której celem było utrzymanie istniejących i nawiązanie nowych kontaktów z ośrodkami eksperckimi, naukowymi i kulturalnymi oraz pozyskanie partnerów do współpracy przy polsko-mołdawskich projektach Centrum. Delegacja spotkała się z przedstawicielami organizacji pozarządowych (Promo-LEX), organizacji walczących z dezinformacją (Institute for Strategic Initiatives, Watchdog.md), dziennikarzami (Newsmaker, Nordnews, sp.md, ipn.md), pracownikami uniwersytetów (Uniwersytet w Bielskach, Państwowy Uniwersytet w Kiszyniowie, Międzynarodowy Uniwersytet Mołdawii), organizacjami kulturalnym (National Film Centre of Moldova, Center for Contemporary Art, teatr Luceafarul) oraz pracownikami polskiej ambasady i Fundacji Solidarności Międzynarodowej. Podpisano Memorandum o współpracy pomiędzy Georgetown University, Uniwersytetem Warszawskim, a Centrum Mieroszewskiego. Zakres kooperacji obejmuje: możliwość organizacji wspólnego seminarium na Georgetown University; wizyty studentów z Georgetown University w Warszawie w celu realizacji badań dotyczących historii Polski w Cesarstwie Rosyjskim oraz historii Cesarstwa Rosyjskiego przed 1917 rokiem.

Utrzymywano kontakt z Harvard Ukrainian Research Institute; podtrzymano możliwość podjęcia potencjalnej współpracy w przyszłości.

